ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਿਆਮੋ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ

(2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 5539)

16 ਮਈ 2024

[ਸੀ. ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਅਰਾਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ, *ਜੇਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ ਵਜੋਂ ਮਨੋਨੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਯੂ/s.122-ਸੀ, ਯੂ. ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲੇਖਪਾਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 13 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਵਿਵਾਦਿਤ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰੀ ਖਾਤਮਾ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਐਸ.122- ਸੀ(6) - ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ - ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਓ ਮੋਟੋ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ:

ਫੈਸਲਾ: ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਏਰੀਆ) ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੀ ਇਬਰਾਹਿਮਪਟਨਮ ਤਾਲੁਕ ਵਿਵਸਾਯਾ ਕੂਲੀ ਸੰਘਮ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਸੁਰੇਸ਼ ਰੈੱਡੀ [2003] 2 ਐਸਸੀਆਰ 698 , ਵਿੱਚ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਖੇਤਰ) ਦੇ ਐਸ.50-ਬੀ ਦੀ ਸੁਓ ਮੋਟੋ ਪਾਵਰ ਯੂ/ਸਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ (4) ਦੀ ਵਰਤੋਂ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਖੋਜ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਸੁਓ ਮੋਟੋ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਸ.50-ਬੀ, ਏਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, "ਮੋਟੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ

ਸਮੀਕਰਨ" ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯੂਪੀਜ਼ੈਲਆਰ ਦੇ ਐਸ.122-(ਸੀ) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ ਐਕਟ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਲੇਖਪਾਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਸੰਚਾਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਮੰਨੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਬੇਨਿਯਮੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪ-ਦਾਖਲ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਅਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਅਲਾਟੀਆਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ - ।. ਵਧੀਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, (ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ) ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਸਥਾਈ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 13, 15-17, 19]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਲੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਖ਼ਲਾਕ ਹੁਸੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [2020] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1001:(2020) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 507; ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਠਿੰਡਾ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕ ਯੂਨੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਡ [2007] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 14: (2007) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 363; ਇਬਰਾਹਿਮਪਟਨਮ ਤਾਲੁਕ ਵਿਵਸਾਯਾ ਕੁਲੀ ਸੰਘਮ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਸੁਰੇਸ਼ ਰੈੱਡੀ [2003] ਪੂਰਕ 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 698: (2003) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 667 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰੀ ਖਾਤਮਾ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਐਕਟ।

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਰੱਦ; ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ; ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ; ਧੋਖਾਧੜੀ; ਸੂਓ ਮੋਟੋ ਪਾਵਰ ਦਾ ਅਭਿਆਸ; ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ/ਅਵਧੀ ਦੇ ਅੰਦਰ; ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਖੋਜ; ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਖਤ: ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ।

ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕੇਸ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 5539

2010 ਦੇ ਸੀ.ਐੱਮ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 1995 ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 19.01.2010 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਿਆਮੋ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਯਸ਼ ਪਾਲ ਢੀਂਗਰਾ, ਐਡ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਤਨਮਯਾ ਅਗਰਵਾਲ,ਰਿੱਕ ਚੈਟਰਜੀ,ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਦਿਤੀ ਅਗਰਵਾਲ,ਵਿਨਾਇਕ ਮੋਹਨ,ਐਡਵ.ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ

ਨਿਰਣਾ

ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ, ਜੇ.

1. ਇਹ ਅਪੀਲ 19.01.2010 ਨੂੰ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 2010 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1995 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 19.01.2010 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 2008-09 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਧੀਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 07.02.2008 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੱਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

2. 13.03.2024 ਦੇ ਸਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ) ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਖਰੀ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਕੇਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ।

3. ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੋਟੇ ਤੱਥ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

4. ਸਾਲ 1969-70 ਵਿੱਚ, ਰਾਮਪੁਰ ਕੇਧਰ ਪਿੰਡ, ਯੂਪੀ ਵਿੱਚ ਖਸਰਾ ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ 185 ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ 1993 ਵਿੱਚ ਅਣਉਚਿਤ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਉਕਤ ਪਲਾਟ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਪਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਨੀ ਖ਼ਾਤਮੇ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੁਧਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 122-ਸੀ (i)(ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਯੂਪੀਜ਼ੈਲਆਰ

ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

5. 13 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਮਿਤੀ, ਰਾਮਪੁਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ/ਲੇਖਪਾਲ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ 185 ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਯੂਪੀਜ਼ੈਲਆਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖੀ। ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 18.06.2007 ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 05.07.2007 ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ 04.10.2007 ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਮੁਢਲੇ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਭਰੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 13 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 3 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। 07.02.2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਧੀਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਖ਼ੁਦ-ਬ-ਖ਼ੁਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਯੂਪੀਜ਼ੈਲਆਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 122-ਸੀ(6) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਕਿ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ "ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ" ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਯੂਪੀਜ਼ੈਲਆਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132(6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਨਿਯਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 122-ਸੀ(6) ਅਧੀਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ।

6. ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

7. ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ (2) ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ 2010 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1995 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਦੋ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਰਥਾਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 122-ਸੀ (7) ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਤੇ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਵਧੀਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 07.02.2008 ਦਾ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਰਹਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਪੀਲ

8. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਤਨਮਯਾ ਅਗਰਵਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਇਹ ਧੋਖਾਧੜੀ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਯੂਪੀਜ਼ੈਲਆਰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲੀਆ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 122-ਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ (ਯੂਪੀਜ਼ੈਲਆਰ) ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਖਵਾਂ ਇਹ ਯੂਪੀਜ਼ੈਲਆਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਅਧੀਨ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਭੂਮੀਧਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਬਾਗਬਾਨੀ ਜਾਂ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 143 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 143 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਗੇ। ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਾਲ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 07.02.2008 ਦੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਰੋਕ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

9. ਰਾਜ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 17.07.2012 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅੱਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।"

(ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜ਼ੋਰ)

10. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੋ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਹਨ, ਨੇ ਪਿੰਡ ਧੋਧਰ ਤਹਿਸੀਲ ਠਾਕੁਰਦੁਆਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਤੀ/ਪਿਤਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਗਟਾ ਨੰਬਰ 185 ਮੀਲ ਵਿੱਚ 150 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਉਪ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ 27.06.1994 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ

ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਮਿਤੀ 15.05.1994 ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਰਾਮਪੁਰ, ਧੋਧਰ। ਇਸ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸਾਰੀ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 13 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਬਾਅਦ ਅਰਥਾਤ 13.06.2007 ਨੂੰ ਲੇਖਪਾਲ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਯੂਪੀਜੇਐਲਆਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਅਨੁਸਾਰ ਉਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ 18.06.2007 ਨੂੰ ਸਬ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜੀ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਰੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 05.07.2007 ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

11. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਉਭਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਲੇਖਪਾਲ ਦੀ ਮਿਤੀ 13.06.2007 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 13 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਯੂਪੀਜੇਐਲਆਰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਖ਼ਲਾਕ ਹੁਸੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2020) 4 ਐਸਸੀਸੀ 507 ਦੁਆਰਾ ਪੈਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 122 ਸੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਅਨਿਯਮਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸਾਰੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਨਿਯਮਿਤ ਸੈਕਸ਼ਨ 122C (6) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"122C (6) ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਨਿਯਮਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੱਕਾਂ, ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।"

12. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ ਬਠਿੰਡਾ ਮਿਲਕ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਯੂਨੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (2007) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 363 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"18. ਇਹ ਮਾਮੂਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਕੋਈ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਾਜਬ ਸਮਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।"

13. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਬਰਾਹਿਮਪਟਨਮ ਤਾਲੁਕ ਵਿਵਸਾਯਾ ਕੂਲੀ ਸੰਘਮ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਸੁਰੇਸ਼ ਰੈੱਡੀ, (2003) 7 ਐਸਸੀਸੀ 667 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਲੈਂਡਸੀ 50-ਬੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ 50-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਸੂਓ ਮੋਟੋ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਖੇਤਰ 09, ਟੀ. 'ਏਪੀ ਐਕਟ') ਭਾਵ, ਕੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ? ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਸਾਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਲਈ ਏਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50-ਬੀ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ) ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 1988 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਯੁਕਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4-5) ਅਤੇ 5-0-ਬੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4-ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੂਓ ਮੋਟੋ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲ 1974 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕਿਉਂ ਨਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਸੰਯੁਕਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ 1989 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਤੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50-ਬੀ (4) ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੀ ਸੂਓ ਮੋਟੋ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ। ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜੋ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ।

14. ਏ.ਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50- ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਯੂਪੀਜ਼ੈਲਆਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 122- ਸੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

ਯੂਪੀਜ਼ੈਲਆਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 122- ਸੀ (6)	ਏਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50-ਬੀ (4)
122-ਸੀ (6) ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਨਿਯਮਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੱਕ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੱਕ ਅਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਲਾਟ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।	50-ਬੀ (4) ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਨਿਯਮਤਤਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ: ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ।

15. ਇਬਰਾਹਿਮਪਟਨਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 50-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ 'ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸੁਓ ਮੋਟੋ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਯੂਪੀਜ਼ੈਲਆਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 122-(ਸੀ) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਖੋਜ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੁਓ ਮੋਟੋ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਆਯੋਜਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"12. ਲੀਮਡ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(4) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50-ਬੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸੂਓ ਮੋਟੂ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ "ਵਾਜਬ ਸਮਾਂ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

13. ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50-ਬੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਸਵੈ-ਮੋਟੂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

19. ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ 13-15 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਸੂਓ ਮੋਟੂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਲ 1979 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 50-ਬੀ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਜੋੜ ਕੇ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ 1989 ਤੱਕ ਖ਼ੁਦ-ਬ-ਖ਼ੁਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇੰਨਾ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਭੂਮੀ ਸੀਲਿੰਗ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਲੈਂਡ ਸੀਲਿੰਗ ਐਕਟ 1-1-1975 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੰਯੁਕਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਵੈਧਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ।"

ਧਾਰਾ 122-ਸੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ' ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

16. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ? ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਥ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ? ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ 13.06.2007 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਲੇਖਪਾਲ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਵੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ 18.06.2007 ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਫ਼ਤਰ ਉਪ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਪਸ਼ਕਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਅਤੇ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਤਤਕਾਲੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਨਿਯਮਿਤ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਉਪ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਅਰਥਾਤ ਉਪ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਜਾਅਲੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਖਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਰਿਪੋਰਟ ਚੁੱਪ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟੀਆਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਬਰਾਹਿਮਪਟਨਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

17. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 122-ਸੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਅਧੀਨ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਸਵੈ-ਮੋਟੋ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਖਾਲਾਕ ਹੁਸੈਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇੱਥੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

18. ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਜੋ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ 27.06.1994 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਲਾਟੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਗਰੀਬ ਪੇਂਡੂ ਪੇਂਡੂ ਹਨ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਣਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਤਤਕਾਲੀ ਉਪ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬ ਬੇਸਹਾਰਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਬੇਘਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ।

19. ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸੰਚਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 19.01.2010 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 07.02.2008 ਦੇ ਆਰਡਰ, ਵਧੀਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 3 ਅਤੇ 23.09.2009 ਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਜੋ ਕਿ ਮੋਰਡਾਬਾਦ ਦੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, (ਏਥੇ ਮੋਰਦਾਬਾਦ ਦੇ ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ)। ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਕੀਤੀ ਨਿਰੀਖਣ. ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ:
ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ)